

CHIA SẺ ĐƯỜNG ĐẾN HẠNH PHÚC

Nguyên tác: Giảng giải *Đệ Tử Quy*

Chủ giảng: Tiến sĩ Thái Lễ Húc

Người chia sẻ: Vô Danh Cư sĩ

Bài thứ 57

[Kính chào các bạn đồng học!]

Kính chúc các bạn một ngày mới tốt lành!

Hôm qua, chúng ta đã kết thúc chánh văn 2.3: “Cha mẹ dạy, phải kính nghe”, thế là 3 câu đầu tiên trong chánh văn 2, từ chánh văn 2.1 đến chánh văn 2.3 chúng ta đã học xong: “Cha mẹ gọi, phải đến ngay. Cha mẹ sai, chớ lười biếng. Cha mẹ dạy, phải kính nghe”.

Bây giờ chúng ta sẽ học tiếp đến Chánh văn...

2.4. “Cha mẹ trách, phải thuận sửa” (Phụ mẫu trách, tu thuận thừa)

Chánh văn này có 3 ý như sau ạ: Khi bị cha mẹ trách mắng thì phải làm sao ạ:

- 1. Phải thương nghĩ cho cha mẹ*
- 2. Phải hiểu cha mẹ đánh mắng là đổi lấy sự tiến bộ*
- 3. Phải tùy thuận để sửa khi bị cha mẹ trách mắng*

Ở đây thì nói thật với các bạn là sau khi chúng tôi cân nhắc đi cân nhắc lại qua lời giảng của Tiến sĩ Thái và qua lời giảng của Hòa Thượng, thì chúng tôi quyết định để nguyên cái chữ “Thuận”: “Cha mẹ trách, phải thuận sửa”, bởi vì chữ “Thuận” ở đây có nghĩa là phải thuận theo đạo pháp tự nhiên thì mình mới sửa.

Còn nếu không đúng theo với đạo pháp tự nhiên mà bạn cứ nhắm mắt bạn làm thì đây là “Ngu hiếu”, và không phải bạn có hiếu, mà bạn sẽ mang lại là đại bất hiếu đối với cha mẹ bạn.

Cho nên “Cha mẹ trách, phải thuận sửa”, chữ “Thuận” bạn hiểu.]

[Bây giờ chúng ta nghe Tiến sĩ Thái giảng...]

1. Phải thường nghĩ cho cha mẹ

Cha mẹ có trách phạt, thậm chí đánh, chúng ta cũng tự nên tiếp nhận. Thử nghĩ lại vì sao cha mẹ giận dữ thế, rốt cuộc chúng ta sai ở chỗ nào?

Có một lần Tăng Tử phạm sai lầm, cha của Tăng Tử - ông rất giận dữ cầm cây roi rất lớn để đánh Tăng Tử. Tăng Tử nói:

- Cha mẹ trách phải đón nhận.

Cho nên đứng yên để cho cha đánh. Rốt cuộc vì cha xuất lực quá mạnh, đánh Tăng Tử ngất đi. Chuyện này truyền đến tai Khổng Lão Phu Tử, ông liền nói với học trò:

- Tăng Tử làm như vậy là bất hiếu.

[Không có hiếu tí nào, mà lại thành bất hiếu.]

Vì sao vậy?

- Khi cha mẹ đang giận, không khống chế được cảm xúc, nếu lỡ tay đánh một roi vào đầu quý vị, con cái chết thì ai thương tâm nhất? Là cha mẹ?

Đúng vậy. Cho nên Khổng Tử nói: “*Tiểu trượng tắc thọ, đại trượng tắc tử*”. Có nghĩa là: Roi nhỏ thì chịu, roi to phải chạy.

[Các bạn nhớ nhé. Nhưng mà các bạn đừng quy tất cả đều là roi to. Roi bằng cái que thế này các bạn cũng chạy vút đi các bạn bảo coi như là “Đại trượng tắc tử” thì không được ạ. Cái tâm này phải thường nghĩ cho cha mẹ.]

Bây giờ nghĩ là, ừ “Tiểu trượng tắc thọ, đại trượng tắc tử” rồi, nhưng mà phải thường nghĩ cho cha mẹ. Ví dụ bây giờ ta đi rời khỏi đây thì liệu cha mẹ có sân lên không, ấy thế lại phải nghĩ thế. Thế vậy ta không rời.

Nhưng nếu ta không rời mà cha bị bệnh tim lên thì cuối cùng nhờ cha bị làm sao thì chết. Vậy thì lại phải làm cái cách gì đấy để cha hạ hỏa rồi rút lui dần để không còn gọi là như lúc cha mẹ đang giận là không còn nhìn

thấy cái mặt ghét, đáng ghét này của nó nữa, thì lúc ấy cái cái hỏa khí trong cha và mẹ bắt đầu nó sẽ hạ xuống. Tức là phải thường xuyên để nghĩ cho cha mẹ.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Cầm roi nhỏ có thể ngoan ngoãn chịu phạt, còn nếu cầm roi lớn thì nên chạy đi. Người xưa rất là nho nhã, cho nên khi thấy ba cầm cây roi to, có thể đánh chết người, vậy thì phải chạy nhanh, không nên để ba mẹ roi vào chỗ bất nghĩa.

[Đánh chết con thì đẩy cha mẹ vào vòng bất nghĩa rồi còn gì nữa.]

Các bạn, học học vấn của Thánh Hiền thì phải vận dụng linh hoạt “Cha mẹ dạy phải cung kính lắng nghe, cha mẹ trách mắng phải đón nhận”.

[Đấy, nhưng đón như thế nào thầy lại dạy cho từng li từng tí.]

2. Phải hiểu cha mẹ đánh mắng là đổi lấy sự tiến bộ

Tôi thường hỏi học sinh, tôi nói:

- Mỗi lần các em bị cha mẹ la, trong lòng các em nghĩ gì?

Đáp án của các em là gì?

- Xui quá, bị ba mẹ nhìn thấy, lần sau không để họ bắt gặp nữa.

[Có thể không ạ? Trốn không làm toán, bảo thôi lần sau mình sẽ làm coi như quấy quá qua quýt đi để cha mẹ không bắt gặp. Có thể không ạ?]

Thế nên làm thầy cô giáo chúng ta nếu quan sát được khi bọn trẻ tiếp nhận sự giáo huấn của cha mẹ với thái độ không đúng, thì quý vị phải nói thay cha mẹ đúng lúc, sửa đổi thái độ của chúng.

[Đó, làm thầy giáo mà khi thấy con trẻ nó có những cái thái độ đối với cha mẹ như vậy thì quý vị phải nói thay cha mẹ đúng lúc, sửa đổi thái độ của chúng. Nói đúng như thế nào nhớ?]

Chúng tôi thường nói với học sinh:

- Khi ba mẹ các em trách phạt các em, khi họ đang giận dữ, các em có biết rằng thân thể ba mẹ đã bị thương hay không? Vì sao bị thương vậy? Vì một lần nóng giận, cần mấy ngày thân thể mới khôi phục bình thường? Phải cần trên dưới ba ngày.

[Nếu mà các bạn nào tính tình hiền hòa chắc không cảm nhận thấy. Nhưng tôi thì trước đây là, hay quát con, thế cho nên là cuối cùng tôi thấy là đúng, mỗi một lần quát xong thì đúng là 3 ngày mới lấy lại được nguyên khí, rất là mệt. Đây là sự thật.]

Quý vị thấy có ai thích mắng người chẳng?

[Chẳng có ai thích cả. Bị mắng thì đã không thích là bị mắng rồi, nhưng cái người mắng hoàn toàn không thích, mệt lắm.]

Mắng người không tốt cho sức khỏe như thế, cho nên cha mẹ chúng ta vì để chúng ta nhớ giáo huấn này, sau này không nên làm các việc bất hiếu như vậy, cũng không muốn nhìn thấy chúng ta học những thói hư tật xấu, nên họ thà tức giận, tổn thương chính mình.

[Có câu chuyện về Hàn Bá Du như sau ạ: Hàn Bá Du, là người đất Lương ở đời nhà Hán, Hàn Bá Du thì mồ côi cha, thờ mẹ rất có hiếu, thì có một lần, mẹ ông đánh ông. Sau khi mẹ ông đánh xong thì ông cứ ngồi khóc mãi. Mẹ ông thấy thế mới hỏi rằng là:

- Sao hôm nay con khóc dai thế? Mọi lần mẹ đánh thì con chỉ khóc một chút thôi, ngày hôm nay con khóc dai thế?'

Hàn Bá Du trả lời là:

- Hôm nay, vì mẹ đánh con không đau. Những lần trước mẹ đánh con đau nên con khóc ít, hôm nay mẹ đánh con không đau, thì con khóc vì con thương mẹ là sức khỏe của mẹ bây giờ đã yếu hơn trước rất nhiều rồi.

Một cái câu nói như thế mà đủ để cảm động thiên địa quỷ thần. Đó!

Đấy, nước mắt chảy xuôi. Cha mẹ nào cũng thương con hết, vậy mà cuối cùng họ lại phải, vì sao phải đánh mắng con? Bởi vì muốn cho con được tốt lên, nói thì con không có nghe.]

Chúng ta cần phải thấu hiểu khổ tâm này của cha mẹ, vì muốn đạo đức và học vấn chúng ta ngày càng tăng tiến, không bị đọa lạc nên họ mới phải dạy bảo, trách phạt chúng ta như thế.

[Có lần Chu Bi bị bố mắng trước khi đi làm, thế là khóc âm khóc ỉ lên. Thế tôi chạy xuống bảo:

- Cái gì đấy?

Bảo:

- Đây bố con mắng vì việc này, việc này, việc này.

Câu đầu tiên là tôi học thầy Thái nói là, (Nó cũng là cái bốn phát tự nhiên khi tôi nói chuyện với cháu), là:

- Con có biết là ba mẹ con hàng ngày vất vả để đi kiếm tiền để cho con, các con có tiền ăn, tiền mặc, tiền học hành không? Rất vất vả, đi tới ngày là vì ai? Vì các con đấy.

Câu thứ hai:

- Đệ Tử Quy có dạy, (bởi vì Chubi đã học Đệ Tử Quy mà), “Đánh không giận” cơ mà. Tăng Tử bị cha đánh cho đến ngất đi như thế không giận. Vậy thì con có giận cha mẹ con không? Tuyệt đối không được giận, mà phải càng thương cha mẹ nhiều hơn nữa.

Và khi tôi nói với cháu thế xong thì cháu, lúc đấy ngừng khóc:

- Con thương bố con lắm.

Chứ không phải là lúc đấy bạn lại bảo:

- Sao bố mày hoặc mẹ mày tệ thế, lại mắng con rồi lại thế này thế khác, rồi làm cha thế nọ, làm mẹ thế kia, không biết gương mẫu, rồi thế nọ thế kia, thì là bạn đã đi ngược với Đệ Tử Quy.]

Cho nên quý vị không được phụ tâm lòng yêu thương chăm sóc này của cha mẹ.

[Nhớ chưa? Nhớ nhé.]

Cách yêu thương con cái của cha mẹ, có khi thì nhỏ nhẹ khuyên lơn con cái, có khi lại vô cùng hung dữ, nhưng tất cả đều đối với quý vị rất mực yêu thương, chúng ta phải lãnh hội điều này.

[Ở đây bạn thấy bạn có thể lãnh hội được cách dạy của cha mẹ khi đánh mắng, thế nhưng còn khi chúng ta mà càng cương quá, cứng đầu quá, dốt khoát không chịu quay đầu để tu hành sửa chữa khuyết điểm thì sao ạ?

Các bạn thấy hình ảnh quỷ Tiêu Diệm chính là Quán Thế Âm Bồ Tát đấy, ở trong địa ngục đấy, vì toàn là càng cương, cứng đầu gọi là “Càng cương nan hóa”, tức là cứng đầu khó dạy. Vậy thì lúc này bạn có thể dùng được cái gọi là hình tượng, một người mẹ rất hiền từ tay cầm một nhánh dương liễu với bình nước cam lồ không? Không thể được! Vì càng cương như thế không chịu nghe.

Vậy phải dùng cách nào? Đánh đòn. Giường sắt đấy, rồi là đồng trụ đấy, rồi rừng đao đấy, núi kiếm đấy, rồi là cây lưỡi đấy. Vậy các Ngài vẫn phải làm, nhưng mà làm là với một cái tâm yêu thương để làm sao các bạn thực lòng tu tỉnh, phản tỉnh trở lại, quay trở lại để các bạn có thể liễu sinh tử thoát luân hồi, đây chính là mục tiêu của các Ngài.]

Chúng ta phải xứng đáng với sự dạy dỗ của cha mẹ, không để cha mẹ uổng công nóng giận, không thể để cha mẹ tổn thương thân thể một cách vô ích. Chúng ta ghi nhớ sai lầm này, phải biết được bị đánh mắng có thể đổi được điều gì? Tiến bộ.

[Nhớ, chứ không hôm nay như thế này, ngày mai vẫn cái tội đấy, vẫn bố mẹ vẫn mắng vẫn la cái đấy, thì là không được rồi. Minh Anh hiểu chưa? Vâng. Đứng lên.]

- Con thưa bà vâng ạ, tập quen dần. Ừ, ngồi xuống.]

Chúng ta cần học tập học sinh tốt của Không Lão Phu Tử, đó là đức hạnh của Nhan Uyên, không để “Sai bất quá nhị” *[Tức là sai không quá lần thứ hai]*. Lần này bị cha mẹ la xong, nhất định phải ghi nhớ, lần sau không được tái phạm điều khiến cho cha mẹ nóng giận thương tâm.

Khi con cái có thái độ như vậy, chúng sẽ không cảm thấy mình “Xui xẻo”, những gì chúng ghi nhớ chính là lần sau không tái phạm.

[Cũng như Minh Anh vừa nói, con vừa đã nhận ra là con có khuyết điểm, vậy thì lần sau cố gắng sửa, không được tái phạm.]

Người xưa đã biểu pháp cho chúng ta học tập như thế nào ạ? Sau đây xin chia sẻ với các bạn câu chuyện về ông...]

Câu chuyện: KHÁU CHUẨN TRI ÂN MẸ KHI BỊ MẸ ĐÁNH

[Bị mẹ đánh rồi vẫn còn tri ân đấy, chứ không phải là sân hận đâu.]

Khấu Chuẩn là một nhân vật trứ danh đời Tống. Ông nổi tiếng là công minh chính trực, ông đỗ Tiến sĩ, làm quan đời vua Chân Tông cho đến chức Tể tướng, có công đánh giặc Khiết Đan.

Thừa nhỏ tính thì du đãng, không giữ lễ phép, lại thích chơi chim, chơi chó. Bà mẹ quả phạt mà ông vẫn không chừa.

[Nói mãi không chừa.]

Một hôm, ông bỏ học đi chơi, bà mẹ giận quá, cầm quả cân ném phải chân ông, máu chảy đầm đìa, phải chữa lâu ngày mới khỏi.

Từ ấy ông hồi tâm, chuyên lo học tập. Về sau, thi đỗ, làm quan đến Tể tướng. Lúc vinh hiển thì mẹ đã mất. Mỗi khi ông sờ đến chiếc sẹ ở chân, thì ông nước mắt khóc và nói rằng:

- Chính vết thương này làm ta nên người. Mà khi nên người, mẹ ta lại không còn nữa!

Lúc bần hàn thì có cha có mẹ, mà lúc phú quý lại không có cha mẹ, ấy là một điều đau khổ của kẻ làm con.

[Các bạn có nhớ câu chuyện về Tử Cống đội gạo không ạ?

Vâng, có câu gì ạ?

“Cây muốn lặng mà gió chẳng dừng. Con muốn báo hiếu mà cha mẹ không đợi”.

Mong mãi cho con gọi là thành danh để coi như dòng tộc, rồi cha mẹ cũng mở mày mở mặt, nhường hết cho con, mẹ đói rách vẫn vui cơ mà. Thế

mà đến khi mình thành danh rồi, muốn gọi là cha mẹ được mở mày mở mặt thì cha mẹ không còn nữa. Cho nên “Cây muốn lặng mà gió thì chẳng dừng, con muốn báo hiếu mà cha mẹ không có đợi”.

Cho nên người còn cha mẹ mà không hết lòng phụng sự, đến khi cha mẹ trăm năm rồi thì không khỏi ăn năn.

Đó, câu chuyện sáng nay vừa kể với các bạn về “Nàng dâu hiếu thảo” sẽ có phần hai, phần ba. Nhưng trong đây thì cái phần hai nói về bà Mã Ổn cưới con cho cậu con trai thứ hai là Mã Võ. Thì lấy phải cô con dâu thì rất là ghê gớm, rất là đáo để. Cô ý hành hạ bà, rồi không cho ăn, rồi không cho mặc, rách rưới, bẩn thỉu, ốm đau, sầu não khôn khổ.

Đến khi về sau cô ấy gặp rất nhiều họa hại, thì cái cô San Hô là cô con dâu đầu ấy, quay trở lại tìm cách kín đáo để cứu mẹ chồng, giúp đỡ cho mẹ chồng, và đồng thời cũng giúp đỡ luôn cho cả vợ chồng của Mã Võ và người em dâu là Tuý Hoa vì lúc ấy phải vào tù.

Thế thì trước cái sự giúp đỡ của chị dâu như thế này thì cuối cùng vợ chồng cô Tuý Hoa cũng quay đầu. Thế thì cô Tuý Hoa thấy thế thì quay trở lại chăm sóc mẹ chồng rất chu đáo, nhưng chưa đầy 1 năm thì bà ốm rồi bà chết. Cô Tuý Hoa khóc: ‘Mẹ ơi, sao mẹ không sống thêm với chúng con một ngày là con được bù đắp lại cái tội lỗi của con đã bất hiếu gây ra với mẹ một ngày’.

Cho nên là đến khi cha mẹ mất rồi, lúc ấy bạn có muốn báo hiếu, bạn có muốn gọi là ‘Tu công bổ quá’ tức là lấy công chuộc tội, cũng không còn được nữa.

Cho nên Khấu Chuẩn mới khóc và rằng là chính vết thương này làm ta nên người, mà khi nên người thì mẹ ta lại không còn nữa.

Phải hiểu khi cha mẹ đánh mắng là mong muốn con được gì? Tiến bộ! Mà đây đúng đối lại là ông tiến bộ, mà khi mẹ ông đánh ông vẫn cứ tri ân, thì cuối cùng ông mới làm đến chức Tể tướng. Còn chúng ta khi mẹ đánh, mẹ mắng, chúng ta sân si thì chúng ta mới mãi mãi là kẻ gọi là bản cùng khôn khổ, họa hại đến liên tục.]

[Vâng ạ, bài học của chúng ta hôm nay tạm dừng ở đây. Bây giờ chúng ta sẽ chuyển sang chuyên mục trao đổi cùng đồng học]

Chủ đề: DẠY CON CÓ NÊN ĐÁNH KHÔNG?

*** Đồng học thứ nhất hỏi:**

Con thưa Bà, con đọc câu chuyện về ông Khấu Chuẩn bị mẹ ném quả cân vào chân dẫn đến bị thương phải chữa trị nhiều ngày mới khỏi, khiến ông thay đổi mà nên người.

Con muốn hỏi chúng con có nên đánh con đau đến thế không ạ? Vì con nghĩ thời bây giờ các cháu không còn thuận tiện nên 1 trận đòn không thể đánh thức được tâm hiếu, không thể nhận ra ngay để mà thay đổi được? Con xin tri ân Cư sĩ.

*** Trả lời:**

Kính gửi đồng học!

Tôi thấy thật là lạ, lần trước tại lớp học vật chất, tôi đã 2 lần phải trả lời một đồng học về việc đồng học này có hỏi 2 câu:

- Câu thứ nhất: Đồng học này dẫn chứng tại chỗ này, chỗ kia... Hòa Thượng dạy “Trẻ con trung bình ba ngày cha mẹ phải đánh một lần mới ngoan được”;

- Câu thứ hai: Đồng học này cho rằng việc ông Khấu Chuẩn bị mẹ ném quả cân chảy máu chân và sau đấy ông thành người, cho nên thấy rằng cần phải học tập mẹ ông Khấu Chuẩn về điểm này, đó là phải thật nghiêm khắc để dạy cho con chừa hẳn những hành vi xấu.

Lần ấy tôi đã chia sẻ rất rõ ràng về quan điểm này. Và sau lần ấy, hai vợ chồng vị đồng học này đã hứa với tôi rằng sẽ không đánh con nữa. Vậy mà lần này bạn lại hỏi. Tôi vẫn nhắc lại những lời tại lớp học vật chất lần trước.

Trước tiên bạn viện dẫn lời ‘Phải đánh con trung bình 3 ngày 1 lần của Hòa Thượng ở đâu tôi không biết. Nhưng chúng ta đang học Đường Đến Hạnh Phúc hay còn gọi là Giảng Giải Đệ Tử Quy của Tiến sĩ Thái, tôi

xin trích lời Tiến sĩ Thái ba lần nói rằng Tiến sĩ Thái dạy trẻ không bao giờ đánh mắng trẻ.

Nói đến đây thì bạn đừng có “Thế trí biện thông” nói rằng có lần Tiến sĩ Thái cũng đánh cháu mình là Vĩ Vĩ đấy thôi, điều này tôi sẽ chia sẻ sau:

Tiến sĩ Thái có chia sẻ đây:

Lần thứ nhất: “Các em phạm sai lầm, chính là cơ hội xuất hiện thời cơ tốt để dạy chúng, chúng ta phải nắm bắt, tuyệt đối không thể nổi giận ở đây. Khi chúng ta có thái độ này, tự nhiên sẽ rất hoan hỷ tiếp nhận nhân duyên này...”

[Câu này thì tôi đã chia sẻ với các bạn rất nhiều lần, bởi vì khi tôi đọc đến câu này tôi như một cái khám phá, khám phá nó mở bừng luôn, coi như là trí tuệ mình ra. Là vì nếu như mỗi một lần mình nhìn thấy con mình, chồng mình mà mắc lỗi thì mình tha hồ sân si để mình trách phạt, rồi mình gọi là dẫn dắt.

Thế nhưng đến khi nghe đến câu này thì bắt đầu nghe đến Hòa Thượng giảng, bắt đầu tôi bắt đầu quán chiếu lại lời Hòa Thượng giảng. Thì tôi mới thấy là, kể cả Phật giảng, đã là sinh ra trong nhân đạo tức là làm người thì bao giờ cũng có gọi là “Tứ đại phiền não thường tùy”, tức là bốn cái phiền não lớn nhất nó đi theo mình.

Thứ nhất là gì ạ? Ngã Kiến tức là cái thấy có ta, chính là cái bản ngã. Thế khi mà ngã kiến thì sẽ dẫn đến ngay lập tức Ngã Tham tức là ta tham luôn, có ta một cái thì lập tức phải tham, phải ôm các thứ vào chăm bập cho ta hết, đúng không ạ? Tiếp tục, ngã mạn, ngã si. Cái này là tự nhiên, Hòa Thượng bảo ai cũng có.

Cũng vậy, hôm vừa rồi ở trong bệnh viện tôi mới chia sẻ với lại một đồng học. Tôi vừa mới góp ý là:

- Con ạ, sở dĩ lần này con bị ốm thế này con phải rút kinh nghiệm, vì bà thấy con có một số các cái như thế này, như thế này... Con cần phải quán chiếu không có nghiệp đến.

Vừa mới nói xong:

- Con quán chiếu hết rồi ạ, tất cả những cái này con biết hết rồi ạ.

Tôi không nói câu gì nữa. Nhưng thấy vẫn đang sốt ùng ùng đang ngồi cạnh đây, ở trong bệnh viện tôi lại nói lần thứ hai. ‘Con biết rồi ạ, con đã thế này, thế này...’. Tôi mới bắt đầu ngồi quay trở lại tôi kể lại câu chuyện của Tiến sĩ Thái:

Có một lớp trẻ con khi mà Tiến sĩ Thái đến để dạy Đệ Tử Quy, vừa vào bảo: Hôm nay, chúng ta học Đệ Tử Quy, chúng nói ngay là gì ạ? Chúng em học hết cả rồi ạ. Thầy Thái bảo vì sao mà chúng nó như thế? Ngã mạn, không ai dạy cũng có.

Tiến sĩ Thái không nói một câu gì. Bắt đầu viết lên bảng chữ đạo. Chữ «đạo» đây là chữ hội ý, một bên là bộ «thủ», là nắm giữ. Một bên là «xước», xước có nghĩa là phải hành cho bằng được. Lúc ấy Tiến sĩ Thái nói đây chữ Đạo đây, phải hành cho bằng được. Vậy thì học Đệ Tử Quy đã hành được câu gì chưa? Thì chúng chưa hành được câu gì cả.

Khi bạn có cái tâm ngạo mạn ấy thì sẽ xảy ra cái điều gì? Bạn đã quên mất cái hình ảnh của cây trúc quân tử, ruột phải rỗng thì mới tiếp thu được cái kiến thức của người.

Nhưng đây không, cái gì bạn cũng biết hết rồi thì sẽ xảy ra là cái gì? Không ai chỉ lỗi cho bạn nữa, không ai góp ý cho bạn nữa, lần sau không bao giờ góp, tôi bảo thế.

Sau khi tôi chia sẻ xong cái chuyện Đệ Tử Quy, tôi bảo:

- Bởi vì con học Đệ Tử Quy, nên Bà mới nói với con là nếu con giữ cái thái độ này ra bên ngoài, trước trưởng bối, mà góp ý các thứ cho con, con vẫn như thế này Bà đảm bảo cái người trưởng bối lần sau họ không đại gì họ hé một nửa lời cho con nữa, vì thừa. Vì con có nghe đâu. Mà con giỏi hết cả rồi thì con cần gì nữa.

Lúc đấy bắt đầu nghe ra. Cho nên kể cả cư sĩ Hằng. Hôm trước vừa góp ý:

- Con ơi, mẹ ốm mà con như thế này là sai rồi đấy. Cốc nước thì lạnh này, cái khăn mặt thì đưa cái khăn thế này, rồi hỏi một câu “Mẹ có ăn gì không?” - không ăn cái là tốt đi làm luôn.

Là phản ứng lên một cái là lập tức:

- Tại vì con hỏi mẹ, mẹ bảo mẹ không ăn.

Với thể nọ thể kia. Sao mà giống nhau thế. Cho nên chúng ta tất cả đều phạm phu luân hồi. Bạn phải thực sự quay đầu, bắt đầu sửa mình thì mới được. Chính vì bạn ngã tham, ngã mạn, nên cuối cùng bạn ngã gì ạ? Nên bạn ngu si. Cho nên khi bạn là phạm phu luân hồi rồi thì bạn ngã kiến, ngã tham, ngã mạn, ngã si. Từ ngã tham ở đây thì bạn có cái gì nữa ạ? Ngã sân. Thế là tham, sân, si, mạn đầy đủ cả.

Mà xuất phát từ đâu ạ? Từ cái tham nên bạn phải hiểu là, từ ngũ dục lục trần đấy. Năm cái tham: Tham tài, tham sắc, tham danh, tham ăn, tham ngủ. Lục trần đấy: Sắc, thanh, hương, vị, xúc, pháp. Sắc đấy: Thích thích cái đẹp. Thanh đấy: Thích nghe cái hay. Hương đấy: thích những cái mùi hương gọi là thơm, dễ chịu. Rồi là xúc, thân thể thì muốn, à đây điều hòa mới thích cơ, chứ không... Đấy là xúc giác đấy ạ. Nằm trên gọi giường êm, nệm ấm mới thích cơ. Thế cho nên đầy đủ hết là: Ngũ dục, lục trần, tham sân, si, mạn.

Và không có ai là không có cả. Cho nên đã sinh vào trong nhân đạo hay chính đây là cái nghiệp lực hút bạn vào nhân đạo và nếu bạn không có cái này thì bạn không ở trong nhân đạo nữa.

Nếu như bạn buông bỏ được cái này thì bạn, lúc đấy làm sao nhỉ?

- *Khi bạn buông bỏ được chấp trước thì, vâng ạ, lục đạo luân hồi không còn, chỉ còn Tứ Thánh: Thanh Văn, Duyên Giác, Bồ Tát và Phật ở trong mười pháp giới.*
- *Khi bạn buông bỏ được phân biệt thì làm sao ạ? Thập pháp giới không còn, lúc đấy là “Nhất chân pháp giới”.*

Cho nên phải hiểu bạn đang đầy đủ tất cả những cái này nên bạn mới chui vào nhân đạo. Tôi vẫn dùng từ ‘Đội lốt’.

Chính vì như vậy cho nên con mình nó mắc khuyết điểm: Nó tham, nó sân, nó si, nó mạn thì phải hiểu đây là cơ hội để chúng ta dạy nó. Chứ còn bạn lại sân lên. Sân lên thì lần sau nó sẽ nó tìm cách nó giấu, lần sau không để cho cha mẹ biết nữa là thoát.

Nhưng nếu như bạn biết rằng đây là cơ hội nhất định phải dạy vì ta cũng thế, thì lúc đấy như Tiến sĩ Thái vừa nói, là cái tâm của bạn khi tiếp nhận cái nhân duyên này nó sẽ trở thành khác hẳn. Đây ạ.

“Khi chúng ta có thái độ này thì tự nhiên sẽ rất hoan hỷ để tiếp nhận nhân duyên này”.

Cho nên khi con bạn mà mắc khuyết điểm bạn phải thấy mừng rằng mình đã phát hiện ra nó. Câu này sau khi tôi đọc xong, tôi đọc đi đọc lại tôi quán chiếu của cả Hòa Thượng với của Phật dạy, tôi coi như đây là một phát minh. Tôi coi như đây là một phát minh, tôi bảo “Quá hay, quá hay”. Cho nên nếu bao giờ bạn cảm nhận được câu này hay thì tôi cho là bắt đầu bạn sẽ có thành công trong cái việc bắt đầu dạy con. Vâng.

Lần thứ 2 thầy Thái nói: *“Khi bọn trẻ phạm sai lầm chính là lúc chúng ta dạy chúng, nên không thể hành động theo cảm tính.*

Vì khi bạn sân si tức là bạn đã đưa gọi là tình cảm vào rồi. Mà Phật pháp dạy bạn không có tình chấp, phải theo lý tánh.

Cho nên là khi bọn trẻ phạm sai lầm chính là lúc chúng ta dạy chúng, nên không thể có hành động theo cảm tính, không được nóng giận.

Lần thứ ba Tiến sĩ Thái nói: *“...Sau này tôi dạy học sinh chưa từng nổi nóng, chưa từng nói “Vì học sinh phạm sai lầm khiến tôi bực quá hóa giận”, xưa nay chưa từng nói”; (VCD 23)*

Thế là cả ba lần Tiến sĩ Thái đều nhắc đi nhắc lại trong 40 VCD ấy là không bao giờ nóng giận đối với trẻ nhỏ.

Tuy nhiên, chúng ta sẽ chia sẻ tiếp.

Cũng vậy khi nói đến đây bạn đừng có “Thế trí biện thông” nói rằng Tiến sĩ Thái nói là “Ng nghiêm khắc, quát tháo không có nghĩa là tức giận”. Đấy, khi mà Tiến sĩ Thái phạt cháu mình là Vĩ Vĩ, khi mà bài trước chúng ta chia sẻ là khi cháu cầm cái đôi đũa sát xuống tận bên dưới thì cậu bảo:

- Con đừng cầm thế mà vi trùng.

Thì nó nhất định nó không nghe, thì cuối cùng Tiến sĩ Thái phạt nó là lôi thốc nó lên, mang vào trong buồng, đặt vào trong đấy xong phát vào đít

nó. Nhưng Tiến sĩ Thái nói là lúc đấy là nó mặc cái quần bím rất là dày nên là mình dọa nó như thế là để mình lấy cái hình tượng, cái khí này để cho nó sợ. Thế thôi.

Thế thì là, nhưng mà Tiến sĩ Thái nói là nghiêm khắc quát mắng không có nghĩa là tức giận. Tức là lúc ấy quát mắng cháu nhưng đây là phương tiện. Cũng như Phật, Bồ Tát mà ở dưới Địa ngục chẳng hạn, mà khi hiện ra hình tượng quỷ Tiêu Diêm đánh mắng mình nhưng không phải là tức giận mà là yêu thương. Yêu thương bao bọc không phải suốt một đời mà đến bao nhiêu đời, để khi nào mình thành tựu thì thôi.

Đấy, thế bắt đầu bạn bắt đầu bám vào cái câu đấy, bạn bảo nghiêm khắc quát mắng không có nghĩa là tức giận. Điều này tôi cũng trải qua. Có một lần tôi vừa mới nói, khoe với cháu Hằng:

- Ôi độ này mẹ coi như là không có sân si gì với, với lại bà ngoại cả. Thế. Có những lúc thì đúng là mẹ cũng có nói to lên nhưng mà đây nghiêm khắc quát mắng không là tức giận.

Vừa mới nói xong, Bồ Tát từ trong nhà đi ra, Bồ Tát bảo:

- Tiền lương đâu?

Thế, sau đấy thì nói là:

- Đây này, tôi đưa tiền cho như thế này, như thế này (lấn mà), thế nhưng mà không đưa cho tôi đồng nào thế này thế kia...

Lúc đầu tôi còn giải thích. Xong giải thích được ba câu tôi sân ầm lên. Thế là thôi hết cả nghiêm khắc quát mắng không có nghĩa là tức giận.

Tôi nhớ mãi cái lần đấy. Bao nhiêu công phu tôi đổ hết xuống sông xuống biển để tôi sân lên, là vì tại vì tại sao lại nghi cho tôi lấy tiền của cụ. Đấy. Cho nên tôi rất là tâm đắc và hiểu cái câu này. Thế nên tôi mới nói là: Cũng vậy khi nói đến đây bạn đừng có “Thế trí biện thông” nói rằng Tiến sĩ Thái nói rằng “Nghiêm khắc, quát mắng không có nghĩa là tức giận”.

Vì chúng ta chưa làm được thế đâu, có thể lúc đầu thì bạn bảo là mắng con nhưng trong tâm không động. Tuy nhiên, bạn phải hiểu đây là trạng thái động, không phải trạng thái tĩnh nên khi mình mắng con, tất sẽ có những

phản ứng trái chiều chẳng hạn (có thể là bản thân trẻ, hoặc của người trong nhà...)

Ví dụ đang mắng nó, đang muốn dạy dỗ nó, ông bà lại nói từ trong nhà ra:

- Thôi, mày đi suốt cả ngày bây giờ mày về mày đánh con mày. Rồi con hư tại mẹ mới thế nọ thế kia...

Thế là, là vì đây nó là trạng thái động... Thế là “Điên tiết” lên thành đánh mắng dữ dội thật. Đó.

Đó. Vị kia vị ấy viện dẫn là Hòa Thượng bảo là trung bình 3 ngày đánh con một lần. Thế xong rồi rất tiếc là một số các đồng tu của chúng ta là cũng theo cái cách đây là coi như đề con ra trung bình ba ngày chưa đánh thì tiếp tục điểm danh là ba ngày phải đánh. Tôi bảo tôi chả biết Hòa Thượng nói ở đâu nhưng tôi học Đường Đến Hạnh Phúc thì như thế này.

Thứ hai: Câu chuyện mẹ ông Khẩu Chuẩn đánh ông Khẩu Chuẩn, ở đây chúng ta phải học là học thái độ làm con khi bị cha mẹ trách phạt, dù đánh đau cũng không được giận cha mẹ.

Đây phải học ông Khẩu Chuẩn Vậy ông làm được tể tướng. Còn ta không học được thì ta sẽ là, gọi là, là gì ạ? Phàm phu luân hồi, mà gọi là hoạn thì cứ đến trùng trùng. Đó.

Vâng ạ, thời gian đã hết, bài học của chúng ta tạm dừng ở đây. Chuyên mục trao đổi cùng đồng học chúng ta sẽ tiếp tục vào ngày mai.

Chúc bạn:

*Thuộc lòng Đệ Tử Quy,
Hành đúng từng câu chữ,
Nội hóa tâm cung kính,
Là bạn được thân người.*

Xin chào và hẹn gặp lại các bạn vào ngày mai. Xin cảm ơn!]
